Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu

[COM(2015) 634 final – 2015/0287 (COD)]

a k

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku

[COM(2015) 635 final – 2015/0288 (COD)]

(2016/C 264/07)

Zpravodaj: Jorge PEGADO LIZ

Dne 18. ledna 2016 se Rada a dne 21. ledna 2016 Evropský Parlament, v souladu s článkem 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu

[COM(2015) 634 final – 2015/0287 (COD)]

a

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku

[COM(2015) 635 final – 2015/0288 (COD)].

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 13. dubna 2016.

Na 516. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 27. a 28. dubna 2016 (jednání dne 27. dubna), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 146 hlasy pro, 61 hlasů bylo proti a 44 členů se zdrželo hlasování.

1. **Závěry a doporučení**

1.1 EHSV souhlasí s potřebou a vhodností regulovat některé ze záležitostí uvedených ve sdělení Komise COM(2015) 633 final. Zejména jde o záležitosti vyjmenované v návrhu směrnice o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu.

1.2 Nicméně EHSV se domnívá, že mnohem důležitější než regulace smluvních práv u smluv o prodeji movitých věcí online jsou jiné faktory, které popisuje a jež mají větší význam a prioritu pro cíl Komise vytvořit jednotný digitální trh a tvoří větší překážky přeshraničního obchodu.

1.3 Vzhledem k řešeným aspektům EHSV mimoto nesouhlasí s právním základem, jejž uvádí Komise, a naproti tomu navrhuje článek 169 SFEU.

1.4 Z toho vyplývá, že přijatá opatření by v zásadě měla být založena na minimální harmonizaci podle odst. 2 písm. a) a odstavce 4 tohoto článku, což obecně přijímá evropský normotvůrce.

1.5 EHSV se domnívá, že regulace těchto záležitostí prostřednictvím dvou směrnic namísto jednoho nástroje je přijatelná pouze z důvodů naléhavosti a vhodnosti regulace obchodování s digitálním obsahem online.

1.6 Dále se domnívá, že není dostatečně odůvodněna volba cílené úplné harmonizace namísto jiné možnosti, např. vzorové smlouvy certifikované značkou EU nebo minimální harmonizace v souladu s článkem 169 SFEU.

1.7 Pokud jde o aspekty, které nyní zvlášť upravuje návrh týkající se smluv o prodeji movitých věcí online, považuje za správnější je regulovat společně v rámci přezkumu směrnice 1999/44/ES, jejíž jednu kapitolu tvoří, v rámci části programu REFIT týkající se právních předpisů na ochranu spotřebitele.

1.8 Komise svým návrhem týkajícím se prodeje hmotných statků online vytvořila dva systémy, čímž dochází k rozdílnému přístupu k prodeji zboží online a mimo Internet, což je nepřípustné.

1.9 Pro případ, že bude záměr Komise potvrzen ve své stávající formě, uvádí EHSV celou řadu zlepšení textů návrhů s cílem neomezit práva spotřebitelů a skutečně zaručit vysokou úroveň ochrany, jako požaduje SFEU.

1.10 Zejména se pak zabývá regulací prodeje digitálního obsahu, jíž považuje za prioritní a s ohledem na niž přijímá z pragmatických důvodů Komisí navrženou formu cílené maximální harmonizace.

1.11 Tam nicméně vznikají mezery v předvídání a nedostatky v zavádění, jež jsou neslučitelné s maximální harmonizací a způsobují nepřekonatelné problémy při provádění a uplatňování v členských státech. Tyto mezery se Výbor snaží odstranit prostřednictvím konkrétních návrhů.

2. **Úvod – jedno sdělení, dva návrhy směrnice**

2.1 Daným sdělením činí Komise první krok v provádění strategie pro jednotný digitální trh v Evropě ([1]) a realizuje jedno z nejdůležitějších opatření svého pracovního programu na rok 2015 ([2]). Cílem návrhu je zaručit „zlepšení přístupu spotřebitelů a podniků ke zboží a službám online v celé Evropě“ a návrh se skládá z následujících dvou právních nástrojů:

a) návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu,

b) návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku.

2.2 Komise si je vědoma, že ze systematického hlediska jsou hlavní prvky těchto dvou návrhů úzce spojeny se směrnicí o prodeji zboží spotřebitelům ([3]), a zdůraznila, že jsou proto soudržné v nejvyšší možné míře. Vysvětlila však, že se rozhodla „přijmout dva legislativní nástroje“, protože „specifický charakter digitálního obsahu vyžaduje, aby bylo několik pravidel upraveno jinak než v případě zboží,“ a „rychlý technologický a obchodní vývoj digitálního obsahu bude vyžadovat přezkum používání této směrnice“, čímž také odůvodňuje začlenění těchto ustanovení „do jediného právního nástroje, a sice směrnice o poskytování digitálního obsahu“.

2.3 Komise hodlá prostřednictvím těchto dvou návrhů dosáhnout pěti cílů:

a) snížení nákladů vyplývajících z rozdílů ve smluvním právu,

b) právní jistoty pro podniky,

c) pomoci spotřebitelům využívat výhody přeshraničního nakupování online v EU,

d) omezení škod utrpěných spotřebiteli v souvislosti s vadným digitálním obsahem,

([1]) Stanovisko EHSV: Úř. věst. C 71, 24.2.2016, s. 65.
([2]) COM(2014) 910 final.
([3]) Úř. věst. L 171, 7.7.1999, s. 12.

e) celkového vyvážení zájmů spotřebitelů a podniků a zlepšení každodenního života.

2.4 Komise se domnívá, že nejvhodnější metodou je v obou případech „cílená“ harmonizace. Budou se plně harmonizovat předpisy vztahující se na smlouvy o poskytování digitálního obsahu a o nákupu a prodeji zboží online a také závazná práva a povinnosti stran smlouvy o dodání digitálního obsahu a o nákupu a prodeji zboží online. Týká se to téměř všech ustanovení směrnice s výjimkou pravidel pro opodstatnění, platnost nebo účinky smluv včetně důsledků ukončení smlouvy (čl. 1 odst. 4 návrhu směrnice o prodeji na dálku) a určitých prvků jejího provádění.

2.5 Komise výslovně omezuje oblast působnosti na smluvní právo ve vztazích mezi podniky a spotřebiteli, neboť, jak se uvádí v posouzení dopadu (s. 23), neexistují důkazy ukazující na to, že by rozdíly ve smluvním právu bránily podnikům z EU nakupovat online v jiných členských státech. Uznává, že malé a střední podniky, které jsou slabší stranou a mají horší vyjednávací postavení, rovněž čelí těžkostem souvisejícím se smluvním právem, a to především při využívaní digitálního obsahu. Komise se však s ohledem zejména na stanoviska zúčastněných stran a členských států rozhodla zabývat se touto otázkou v kontextu jiných iniciativ oznámených v rámci strategie pro jednotný digitální trh.

2.6 Pokud jde o zvolený právní nástroj, Komise odůvodňuje volbu směrnice namísto nařízení tím, že směrnice představují vhodnější nástroj, protože ponechávají členským státům možnost přizpůsobit provedení v jejich vnitrostátních právních předpisech. Tato volba podle ní vytvoří společně s cílenou úplnou harmonizací závazných práv spotřebitelů přiměřenou rovnováhu mezi vysokou úrovní ochrany spotřebitele na úrovni EU a výrazným rozšířením příležitostí pro podniky.

2.7 Ekonomické důvody pro tyto směrnice spatřuje Komise podle všeho v některých předpokladech, mj.:

a) Na evropském trhu elektronického obchodu stále existuje nevyužitý růstový potenciál.

b) Vytvoření jednotného digitálního trhu vygeneruje v Evropě dodatečný růst.

c) Podniky EU budou moci zvýšit svou konkurenceschopnost tím, že budou moci prodávat snadněji na trhu, který bude rozsáhlejší než vnitrostátní trhy.

d) Pokud budou spotřebitelům poskytnuta stejná práva a vysoká úroveň ochrany, zvýší to jejich důvěru v nakupování přes hranice.

e) Budou-li překážky související se smluvním právem odstraněny, začne prodávat online přes hranice zhruba o 122 000 podniků více. Přeshraniční obchod EU by se mohl zvýšit přibližně o 1 miliardu EUR. Zvýšená konkurence na online maloobchodní úrovni povede k tomu, že se maloobchodní ceny ve všech členských státech sníží, na úrovni EU v průměru o 0,25 %, což přímo zvýší spotřebu domácností v EU přibližně o 18 miliard EUR.

f) Širší výběr výrobků a služeb kromě toho přinese i větší výhody pro spotřebitele. Nakupovat online přes hranice by začalo o 7,8 milionu až 13 milionů spotřebitelů více. Očekává se, že celkový reálný HDP EU se bude zvyšovat asi o 4 miliardy EUR ročně.

2.8 Nicméně k dosažení těchto výsledků nestačí navržené dvě směrnice – ty jsou součástí většího balíčku opatření, z nichž Komise poukazuje zejména na:

a) návrh nařízení o přeshraniční přenositelnosti online služeb poskytujících obsah,

b) rozvoj kvalitních přeshraničních zásilkových služeb,

c) zrušení zeměpisného blokování,

d) zahájení činnosti platformy pro řešení sporů online ([4]).

2.9 Komise rovněž zdůrazňuje, že musíme „jednat okamžitě“, než bude pozdě, jelikož případná zpoždění v oblasti digitálního obsahu s sebou nesou riziko, že se objeví vnitrostátní předpisy, a bude tak fragmentován jednotný trh a vzniknou překážky účasti spotřebitelů a poskytovatelů v přeshraničních transakcích.

3. **Obecné připomínky**

3.1 Ekonomické a psychologické základy ukazující vztah mezi navrženými legislativními opatřeními a zvýšením objemu elektronického obsahu a jeho žádoucí dopad na růst na evropské úrovni mají být podle všeho uvedeny ve studii připojené k posouzení dopadu. Nicméně z jejího podrobného rozboru očividně a jednoznačně nevyplývá, že by údaje, z nichž vychází a k nimž dospívá, byly absolutně spolehlivé, že by na ně neměly vliv další faktory a že by jiné možnosti nepřinesly lepší výsledky.

3.1.1 I když uznáme některé výchozí statistické údaje za správné (konkrétně že 62 % (s. 10) evropských obchodníků, tj. 122 000 podniků, a více než 13,5 % (s. 13) spotřebitelů, tj. 8–13 milionů, čímž by se celkový počet zvýšil na 70 milionů, by začalo provádět přeshraniční online transakce, kdyby se odstranily údajné překážky a dodatečné náklady přímo vyplývající z platného právního systému), nemůžeme s jistotou stanovit zvýšení objemu uskutečněného obchodu, které by mělo za následek zvýšení evropského HDP odhadované na 0,03 %, tj. asi na 4 biliony eur jako jeho přímý a výlučný důsledek. Naproti tomu je jasné, že každý podnik bude muset nést náklady v průměrné výši 7 000 EUR na přizpůsobení smluvních nástrojů novému režimu.

3.1.2 Na základě této studie dále nelze ani řádně kvantifikovat, že jiné dodatečné faktory (např. jazyková otázka nebo daňové režimy, kvalita, cena a dostupnost služeb vysokorychlostního internetu, riziko podvodu, soudní výdaje, bezpečnost platebních prostředků, ověření totožnosti a bezúhonnosti prodávajících, malá důvěra v postupy soudního a mimosoudního řešení sporů) nebudou i nadále rozhodujícím způsobem ovlivňovat možnosti přeshraničního obchodování online, možná více než stávající právní systém (popsaný na s. 7 a následujících stranách a na s. 18 a následujících stranách posouzení dopadu).

3.1.2.1 Zvláště významné – vzhledem ke svému uvedení ve všech studiích zadaných Komisí – jsou v těchto souvislostech zpoždění v provádění a potíže s používáním a nefunkčnost určitých systémů alternativních řešení sporů zavedených směrnicí 2013/11/EU ([5]), a to z důvodů často spojených s nedostatkem finančních prostředků v určitých členských státech, a dále zjevná nefunkčnost systému online řešení sporů zavedeného nařízením (EU) č. 524/2013 ([6]), jež vstoupilo v platnost 15. února 2016 a které je zásadní pro fungování jednotného digitálního trhu.

3.1.3 Dále není jasně uvedena relativní váha pružnosti nabídky a poptávky ve výpočtu nasycení trhu z hlediska dokonalé hospodářské soutěže, což je – i přestože je to čistě teoretická hypotéza – každopádně zásadní pro důvěryhodnost modelu, nemluvě o vnějších faktorech makroekonomické politiky, které zásadním způsobem ovlivňují rozhodnutí spotřebitelů o nákupu, např. důsledky úsporných opatření, ve srovnání s politikami růstu, založenými na spotřebě a investicích keynesiánského typu.

([4]) Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 1.
([5]) Úř. věst. L 165, 18.6.2013.
([6]) Viz poznámka pod čarou 5.

3.1.4 V posouzení, které provedla Komise, se klade důraz na navrhovaný model a nevzaly se v něm řádně v úvahu ekonomické důsledky ostatních čtyř možných modelů (posouzení dopadu, s. 23 a následující strany), které by rovněž přispěly k odstranění stejných překážek. Bylo by tak možné provést srovnávací analýzu. Zejména se jedná o možnost 5 – evropská vzorová smlouva na dobrovolném základě ve spojení se značkou důvěry EU (s. 25), přestože by šlo o jednoduchou alternativu s nízkými náklady a malou byrokratickou zátěží (s. 38 a následující strany), tj. nejlépe by vyhovovala zásadám balíčku v oblasti zlepšování právní úpravy ([7]) a REFIT ([8]). V přípravných konzultacích také získala podporu.

3.2 Za řádně odůvodněnou nelze považovat ani volbu směrnic s maximální harmonizací. EHSV obecně stanovil, že v případě harmonizace otázek souvisejících v podstatě s fungováním vnitřního trhu je vhodnější přijímat nařízení (tak podrobná, jak to bude potřeba), a dal také najevo, že ve specifických otázkách práv spotřebitelů preferuje směrnice s minimální harmonizací, jak to ostatně vyplývá z ustanovení čl. 169 odst. 4 SFEU.

3.2.1 EHSV se naopak několikrát vyslovil proti tendenci převládající u Komise v posledních letech, a sice přijímat směrnice s maximální harmonizací, které poskytují nízkou úroveň ochrany a špatně reagují na zájmy příslušných subjektů ([9]).

3.2.2 V nyní projednávaném případě existuje celá řada záležitostí, jimiž se směrnice nezabývají a které je potřeba harmonizovat, např. způsobilost nezletilých uzavírat smlouvy v digitálním prostředí (v posledním znění směrnice o ochraně údajů stanovená na 13–16 let), definice specifických kategorií nepřiměřených podmínek u online smluv, jež nejsou stanoveny ve směrnici 93/13/EHS ([10]), nová praktika tlačítek „zaplatit nyní“ (pay now) na stránkách jistých sociálních sítí, která uživatele nepřepojují na stránky nějaké odpovědné platformy, a doporučitelné zahrnutí standardní formulace týkající se společné regulace.

3.3 Za neodůvodněnou se rovněž považuje volba dvou směrnic namísto jedné, jelikož se zbytečně zdvojují právní ustanovení, zvyšuje se úsilí v oblasti provádění spočívající v zajištění souladu s vnitřními předpisy každého členského státu a je nutné vyvinout větší úsilí v oblasti výkladu, jemuž by se zcela předešlo, pokud by se text směrnice o prodeji hmotných statků online stanovil jako základ a specifické rysy prodeje nehmotných statků by byly zahrnuty jako výjimky ze základního režimu. Je totiž jasné, že rozdíl mezi hmotným statkem a digitálním obsahem není patrný, zejména pokud jsou vzájemně propojeny.

3.4 Podle Komise byl nástroj zvolen na základě: 189 odpovědí získaných v rámci konzultace všech kategorií zúčastněných stran z celé EU, konzultace skupiny tvořené 22 organizacemi zastupujícími široké spektrum zájmů, která se sešla sedmkrát, seminářů s členskými státy a schůzí s vnitrostátními donucovacími orgány během zasedání Výboru pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a s vnitrostátními orgány odpovědnými za spotřebitelskou politiku během zasedání sítě pro spotřebitelskou politiku (květen 2015), jež později zpochybnila platnost tohoto vzorku na základě jeho malé šíře ([11]).

3.4.1 Nicméně podle známých a zveřejněných výsledků ([12]) se pro danou volbu nevyslovila jasná většina: organizace spotřebitelů jsou jasně proti veškeré a jakékoliv formě uplatňování práva prodávajícího, zatímco většina profesních organizací a někteří akademičtí pracovníci ji podporují. Většina členských států pak zpochybnila potřebu nových právních předpisů v oblasti nákupu na dálku (které již zahrnuje prodej online) a zejména přiměřenost dvou směrnic vzhledem k potížím se ziskem přesných a jasně definovaných pokynů. Na první pohled by bylo možné z objektivní analýzy odpovědí získaných v rámci konzultace usoudit, že možnost 5 získala obecný souhlas příslušných subjektů a spotřebitelů (samozřejmě v závislosti na znění vzorových smluvních předpisů, jež má schválit odvětví, a míře používání a přijímání značky důvěry podniky v EU), zejména protože daným subjektům přináší nejmenší náklady.

([7]) Stanovisko EHSV: Úř. věst. C 13, 15.1.2016, s. 192.
([8]) Stanovisko EHSV: Úř. věst. C 230, 14.7.2015, s. 66.
([9]) Viz stanoviska EHSV: Úř. věst. C 108, 30.4.2004, s. 81. Úř. věst. C 317, 23.12.2009, s. 54 a Úř. věst. C 181, 21.6.2012, s. 75.
([10]) Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, dále pozměněna směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011.
([11]) Stanovisko EHSV: Úř. věst. C 383, 17.11.2015, s. 57.
([12]) http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contract/opinion/.

3.5 Dále je potřeba připomenout, že EHSV měl příležitost vyjádřit se k tématu práv spotřebitelů v digitálním prostředí v řadě svých stanovisek, v nichž uvedl základní přístup, podle něhož by ta samá práva, která jsou uznána ve „fyzickém" světě mimo Internet (smlouvy uzavírané osobně), měla být v souladu s online světem, aniž byly dotčeny vlastní specifické rysy nebo patřičné formy transakcí s digitálním obsahem (nehmotným), vždy však musí jít o posilování těchto práv, ne o jejich omezování či oslabování. Komise svým návrhem týkajícím se prodeje hmotných statků online vytvořila dva systémy, čímž dochází k rozdílnému přístupu k prodeji zboží online a mimo Internet, což je nepřípustné.

4. **Konkrétní připomínky**

4.1 Výše uvedené připomínky neznamenají, že EHSV plně nepodporuje potřebu a příležitost regulovat některé oblasti zahrnuté do posuzovaných návrhů směrnic, zejména pokud jde o prodej digitálního obsahu online. Pokud jde o prodej hmotných statků online, doporučuje EHSV, aby byl vhodně upraven v rámci programu REFIT. V následujících připomínkách ke každému návrhu se vzhledem ke zjevnému nedostatku místa uvádí pouze body navrženého znění, s nimiž Výbor nesouhlasí.

4.2 **Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku (COM(2015) 635 final – 2015/0288 (COD))**

4.2.1 Pokud jde o právní základ, zástupci spotřebitelů a většina členů EHSV se v souladu s předchozími stanovisky domnívají, že by jím měl být spíše čl. 169 odst. 2 SFEU, jelikož se hlavně jedná o definici práv spotřebitelů a jejich ochranu, ne výhradně o vytváření jednotného trhu. Někteří členové EHSV, zejména zástupci profesí, přikládají význam aspektu realizace jednotného trhu a souhlasí s Komisí.

4.2.2 Vzhledem k tomu, že byla zvolena směrnice, se EHSV domnívá, že by měla znamenat minimální harmonizaci podle vzoru platné směrnice o prodeji a zárukách (směrnice 1999/44/ES), protože zvolená možnost vede k větší fragmentaci, menší právní jistotě a dvěma typům ochrany. Nyní zavedená zlepšení by měla být samozřejmě uplatněna i na prodej ve „fyzickém" světě.

4.2.3 Vzhledem ke složitosti právních předpisů v oblasti ochrany spotřebitele se návrh vzájemně ovlivňuje s řadou dalších pravidel, která doplňuje ([13]), ale vyžaduje zbytečné a obtížně vysvětlitelné úsilí, které je v rozporu s dobrými pravidly balíčku v oblasti zlepšování právní úpravy, a způsobuje dodatečné prováděcí problémy při vytváření souladu s již platnými vnitrostátními předpisy, jimiž se provedly nebo doplnily dané předpisy EU a které se v jednotlivých členských státech liší.

4.2.4 EHSV by proto upřednostnil, aby pravidla uvedená v tomto návrhu směrnice doplnila přezkum směrnice 1999/44/ES v rámci programu REFIT.

4.2.5 Dále jsou navrženy některé konkrétní změny některých prvků návrhu:

4.2.5.1 ***Článek 1 – Předmět***

Uzavírání smluv na poskytování určitých online služeb nebo služeb na dálku (např. zboží na leasing) by z předmětu nemělo být vyloučeno.

4.2.5.2 ***Článek 2 – Definice***

1. Pojetí obchodní záruky by mělo zahrnovat ještě další formy náhrady, které se nepovažují za zahrnuté do pravidel uvedených v článku 15.

([13]) Směrnice 2011/83/EU – Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64. směrnice 2009/125/ES – Úř. věst. L 285, 31.10.2009, s. 10. směrnice 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 – Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 1.

2. Pojetí hmotného movitého předmětu není definováno pevně, a členské státy by si ho mohly vykládat různě.

3. Kromě toho nejsou vyloučeny další typy výrobků s vlastními právními předpisy, jako jsou např. léčivé přípravky a zdravotnické prostředky, které jsou vyloučeny z oblasti působnosti jiných právních předpisů týkajících se ochrany spotřebitele.

4. Nedomníváme se, že by bylo definováno to, zda lze internetové platformy považovat za „prodávající".

5. Dále se nedomníváme, že by byl definován pojem výrobce za účelem jeho přímé odpovědnosti vůči spotřebiteli podle článku 16.

4.2.5.3 ***Článek 3 – Úroveň harmonizace***

Úroveň harmonizace by měla být minimální s veškerými potřebnými dopady na režim.

4.2.5.4 ***Články 4 a 5 – Soulad se smlouvou***

1. Je nutné začlenit kritérium „trvanlivosti" ([14]) podmiňující dobu trvání záruky.

2. Definice požadavků na soulad musí být formulována negativně, aby byl spotřebitel výslovně zproštěn dokazování, že zboží není v souladu, a tuto povinnost měl prodávající.

3. Znění výjimek z článku vede k obecnému vyloučení odpovědnosti prodávajícího, jíž nelze přenést na spotřebitele, aniž by bylo dotčeno právo na nápravu (vztahující se na případ VW).

4.2.5.5 ***Článek 7 – Práva třetích stran***

Doplnit na konec: „s výhradou výslovné dohody mezi stranami a podrobného uvedení v podmínkách smlouvy".

4.2.5.6 ***Článek 8 – Rozhodná doba pro stanovení souladu se smlouvou a obrácení důkazního břemene***

1. Doplnit na konec druhého odstavce: „s výhradou situací, kdy je vlivem zvláštní složitosti instalace zapotřebí delší doba, která byla dohodnuta s prodávajícím".

2. Práva udělená v tomto návrhu prodejcům se musí přenést na kohokoliv, kdo jedná v dobré víře.

4.2.5.7 ***Článek 9 – Prostředky nápravy v případě nesouladu***

1. Ustanovení vylučuje jako první volbu možnost vrátit okamžitě zboží a získat zpět peníze, což by bylo v rozporu s právy spotřebitelů v několika členských státech (např. Řecku, Portugalsku, Irsku, Spojeném království, Dánsku, Litvě), která se mezi sebou výrazně liší.

2. Pojetí „přiměřené lhůty" je subjektivní a dává prostor k různému provedení zásadní záležitosti, což je neslučitelné s povahou maximální harmonizace. Např. v Bulharsku, Francii, Portugalsku a Lucembursku je tato lhůta 30 dní, v Maďarsku, Rumunsku, Řecku a Estonsku pak 15 dní. Ustanovení musí stanovit lhůtu odpovídající maximální lhůtě uplatňované v některých zemích EU, tj. 15 dní.

3. Výraz „nemožná" v odst. 3 písm. a) je třeba nahradit výrazem „technicky nemožná".

([14]) Viz stanovisko EHSV: Úř. věst. C 67, 6.3.2014, s. 23.

4. Stejně tak je pojetí „významné obtíže“ subjektivní a mělo by být zrušeno nebo nahrazeno formulací z rakouského zákona „co nejmenší obtíže“ a doplněno o možnost dát spotřebiteli na přechodnou dobu okamžitě k dispozici náhradní, podobné zboží, dokud nebude provedena oprava.

5. Komise ve svém návrhu nevzala v úvahu požadavek, který je již obsažený ve vnitrostátních právních předpisech některých zemí (Francie, Malta, Řecko, Rumunsko, Portugalsko a Slovinsko) a podle něhož musí výrobci během předpokládané doby životnosti zboží mít nebo prodejcům dodat přiměřenou zásobu náhradních dílů, což je záležitost související s plánovaným zastaráváním a záruční dobou nahrazeného dílu.

6. Komise by měla stanovit, že je prodejce povinen poskytnout spotřebiteli na přechodnou dobu náhradní zboží.

4.2.5.8 ***Článek 10 – Výměna zboží***

1. Komise nestanovila přerušení zákonné záruční doby na dobu provádění opravy nebo výměny, což je součástí většiny vnitrostátních právních předpisů. To stejné platí pro dobu případných zprostředkování, rozhodčích řízení nebo opravných prostředků.

2. V případě výměny musí pro náhradní zboží platit nová, stejně dlouhá záruční doba počínaje jeho dodáním.

4.2.5.9 ***Článek 11 – Volba spotřebitele mezi opravou a výměnou zboží***

1. Pojetí „významné“ by vzhledem k výše uvedeným důvodům mělo být vyškrtnuto.

2. V případě „opakovaných“ vad musí mít spotřebitel automaticky možnost ukončit smlouvu.

4.2.5.10 ***Článek 13 – Právo spotřebitele ukončit smlouvu***

1. Povinnost spotřebitele platit v případě ukončení smlouvy za používání zboží nebo jeho poškození či ztráty je velmi sporná.

2. Soudní dvůr již totiž rozhodl, že v případě výkonu práva na výměnu nelze po spotřebiteli požadovat zaplacení náhrady za používání vadného výrobku (věc Quelle ([15])).

3. Není jasné, jak vysoká částka se má vyplatit v případě, že bylo současně zakoupeno více výrobků za jednu celkovou cenu bez rozlišení cen jednotlivých výrobků.

4.2.5.11 ***Článek 14 – Lhůty***

Ve lhůtách je potřeba zohlednit záruční lhůty, které již platí v některých členských státech (Finsko, Nizozemsko, Švédsko a Spojené království) a zohledňují trvanlivost a plánované zastarávání výrobků.

4.2.5.12 ***Článek 15 – Obchodní záruky***

1. Vložit do prvního odstavce písmeno d): v jiných zárukách poskytovaných prodávajícím jménem třetích stran, jejichž cílem je zajištění záruky (pojištění vybavení, záruky značky atd.).

2. Rovněž se musí uvést informace o možnosti přenést obchodní záruku na třetí strany.

4.2.5.13 ***Článek 16 – Právo na nápravu***

1. Fakt, že se tento prvek neharmonizuje, je významným původcem odlišností v provedení směrnice, a má tak škodlivé důsledky pro obchod.

2. Předpis by měl stanovit přímou a solidární odpovědnost výrobce vůči spotřebiteli v případech, kdy si spotřebitel zvolí opravu či výměnu zboží.

([15]) Věc C-404/06 – rozsudek Soudního dvora EU (prvního senátu) ze dne 17. dubna 2008 – http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1461850459727&uri=CELEX:62006CC0404.

3. Dále by měl stanovit, že v případě, kdy prodejce požaduje po výrobci náhradu, má právo na proplacení celé výše souvisejících výdajů.

4. Stejně jako u předchozích bodů by měl stanovit solidární odpovědnost internetových platforem, kde spotřebitel zboží zakoupil.

4.2.5.14 ***Článek 17 – Prosazování***

Fakt, že se neharmonizují aspekty dohledu při provádění směrnice, je jednou z hlavních překážek skutečné ochrany spotřebitelů a spravedlivé hospodářské soutěže.

4.3 Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu (COM(2015) 634 final – 2015/0287 (COD))

4.3.1 Jak uvádí samotná Komise, týká se základ návrhu (tj. sběr výsledků odborných konzultací a posouzení dopadů) obou návrhů, neboť tyto dva návrhy jsou pojaty jako balíček se společnými cíli. EHSV proto nebude opakovat obecné připomínky týkající se obou návrhů a zaměří se na připomínky ke konkrétním prvkům. Je však potřeba již nyní uvést, že EHSV tento návrh v zásadě schvaluje, zejména pokud jde o:

a) zvláštní ochranu spotřebitelů při nákupu nehmotného zboží na internetu, pokud jde o vyšší složitost výrobků, chybějící transparentnost jednání, vyšší bezpečnostní rizika a rizika v oblasti soukromí a ochrany údajů, zvláštní formy nekalých praktik a nepřiměřených podmínek, skryté náklady, různé ceny podle polohy a nižší důslednost používaných prostředků (Internet, mobilní telefony, sociální sítě atp.);

b) naléhavou potřebu jasně regulovat odvětví, které v oblasti tohoto typu smluv zjevně specificky reguluje pouze jeden stát (Spojené království);

c) vhodnost maximální harmonizace na úrovni vysoké ochrany spotřebitele, omezené na smlouvy B2C, již by však bylo lepší provést prostřednictvím nařízení;

d) potřebu jednotně definovat právní povahu tohoto typu smluv;

e) potřebu obecného sblížení s celou řadou jiných opatření uvedených ve strategii pro jednotný digitální trh, mezi něž patří zejména iniciativy souvisejícími s přeshraniční přenositelností obsahu, úloha platforem, volný pohyb údajů, evropská iniciativa v oblasti cloud computingu, zátěž související s DPH a opatření k zaručení přenositelnosti a interoperability obsahu, s ohledem na zahájení činnosti platformy pro řešení sporů online ([16]) a přezkum nařízení (ES) č. 2006/2004 ze dne 27. října 2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitele;

f) potřebu řešit zejména ochranu osob při zpracování osobních údajů, upravenou směrnicí 1995/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ([17]) a směrnicí 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací ([18]). Tato pravidla jsou plně uplatnitelná na digitální obsah, jelikož mají důsledky pro nakládání s osobními údaji;

g) přezkum balíčku předpisů týkajících se služeb elektronických komunikací;

h) potřebu dát výsadní postavení smlouvám o cloud computingu.

([16]) Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 1.
([17]) Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.
([18]) Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37.

4.3.2 Dále jsou navrženy některé konkrétní změny některých prvků návrhu, který se skládá z 24 článků (a ne z 20, jak je mylně uvedeno v některých verzích, bod 5).

4.3.2.1 ***Článek 1 – Předmět***

Jasná povaha „smluv o poskytování služeb“ z předmětu tohoto návrhu, jejž podtrhují definice „digitálního obsahu“ a „poskytnutí“ uvedené v bodech 1 a 10 článku 2, podporuje návrh uvedený k článku 1 předchozí směrnice.

4.3.2.2 ***Článek 2 – Definice***

Opět se navrhuje zahrnout do okruhu osob v definici spotřebitele osoby provozující svobodná povolání.

4.3.2.3 ***Článek 3 – Oblast působnosti***

1. EHSV bude souhlasit s platbou v naturáliích („jiné než peněžní protiplnění“), pokud bude obsah této koncepce přesně definován a v případě poskytování osobních či jiných údajů bude specifikováno, o jaké údaje se jedná a za jakých podmínek a okolností se poskytují.

2. Bude rovněž potřeba vyjasnit, zda jsou zahrnuty určité služby jako zpoplatněné televizní vysílání („pay TV“), Google a Facebook Messenger a zda určité fyzické platformy pro přístup a Internet věcí spadají mezi hmotné či nehmotné statky.

3. Není jasné, zda se vyloučení v odst. 5 písm. a) týká i zdravotní péče, služeb hazardních her nebo finančních služeb. Tuto záležitost je potřeba více vyjasnit, jinak povede k právní nejistotě.

4. Není jasné, zda do této oblasti působnosti patří i tzv. skryté platby, tj. služby, které jsou poskytované zdarma, během poskytování však mohou zahrnovat jiné služby, které jsou placené.

5. Oblast působnosti u údajů, jejichž zpracování je nezbytné, uvedená v čl. 3 odst. 4, musí zahrnovat nejen plnění, ale také „uzavření smlouvy“. Zpracování těchto údajů musí být povoleno v souladu s pravidly stanovenými v právních předpisech týkajících se osobních údajů.

6. Je rovněž zásadně důležité vyjasnit rozdíl mezi výrobky a službami poskytovanými online a těmi, které jsou zcela spojeny s hmotnými statky, jak tomu je u tzv. nositelné elektroniky (wearables) nebo internetu věcí, kde k většině procesů dochází elektronickou formou, jejímž základem je však hmotný statek.

7. Musí být jasné, že je potřeba v tomto návrhu jasně vymezit služby datových center, především služby tzv. cloud computingu, ať jsou zdarma nebo za protiplnění, vzhledem k tomu, že jsou často spojeny s jinými službami nebo výrobky poskytovanými spotřebitelům, a mohly by tedy být z oblasti působnosti směrnice vyloučeny.

8. Rovněž je potřeba v oblasti působnosti tohoto nástroje vyjasnit, zda zahrnuje také kombinaci služeb poskytování digitálního obsahu s komunikačními službami, jako je Facebook Messenger nebo Google Hangout, jelikož tyto služby nejsou v současnosti upraveny směrnicí 2002/21/ES o službách elektronických komunikací a protože by některé z nich měly být podle všeho považovány za služby elektronických komunikací, u nichž by měl mít spotřebitel vyšší úroveň ochrany.

9. Stejně tak není jasný rozdíl mezi situacemi, kdy získané osobní údaje slouží pouze k plnění smlouvy nebo k plnění právních norem. EHSV proto preventivně navrhuje, aby se směrnice týkala všech služeb poskytovaných po dodání osobních údajů pouze s výjimkou těch, u nichž poskytovatel výslovně prokáže, že tyto údaje slouží pouze k plnění smlouvy nebo právních norem.

10. Ještě ohledně odstavce 4: bude potřeba vyjasnit, kdy je sběr osobních údajů určen k plnění smlouvy nebo pro splnění zákonných požadavků. V jiných odvětvích, např. v telekomunikacích nebo energetice, totiž podniky často používají osobní údaje k reklamním kampaním, přestože jejich používání bylo povoleno k plnění smlouvy. A ještě se musí vyjasnit zejména to, zda se vztahuje i na jiné druhy protiplnění kromě peněz.

4.3.2.4 ***Článek 4 – Úroveň harmonizace***

EHSV přijímá důvody, které se v návrhu uvádějí ve prospěch maximální harmonizace, pokud bude zaručena vyšší úroveň ochrany spotřebitelů.

4.3.2.5 ***Článek 5 – Poskytování digitálního obsahu***

Není jasné, že by povinnost poskytnout obsah ihned, uvedená v odstavci 2, byla v souladu se směrnicí 2011/83/EU, která pro okamžité poskytnutí vyžaduje souhlas spotřebitele a zároveň stanoví právo na odstoupení od smlouvy ve lhůtě 14 dnů (čl. 16 písm. m) této směrnice). Doporučuje se harmonizovat předpisy na tomto poli, aby se vyloučilo riziko překrývání pravidel na úkor podniků a spotřebitelů.

4.3.2.6 ***Článek 6 – Soulad***

1. V odstavci 1 vyškrtnout „v příslušných případech“.

2. V odst. 1 písm. b) za „pro nějž jej spotřebitel požaduje“ doplnit „nebo hodlá legitimně požadovat“.

3. V odst. 2 písm. b) vyškrtnout „případným“.

4.3.2.7 ***Článek 9 – Důkazní břemeno***

V odstavce 3 vyškrtnout text „co největší možné“.

4.3.2.8 ***Článek 11 – Prostředek nápravy v případě neposkytnutí digitálního obsahu***

Znění článku nebere v úvahu poskytování obsahů v balíčcích na dobu určitou, v jejichž případě je obtížné poměrně vyčíslit chybějící přístup k nějakému filmu z celkové ceny balíčku. Rovněž není uvážena možnost poskytování dalších obsahů za jednu cenu (které uživatelé preferují).

4.3.2.9 ***Článek 12 – Prostředky nápravy v případě nesouladu se smlouvou***

V odstavci 2 nahradit výraz „v přiměřené lhůtě“ výrazem „bez zbytečného prodlení“.

4.3.2.10 ***Článek 13 – Ukončení smlouvy***

1. V odst. 2 písm. b) nahradit text „poskytovatel přijme veškerá opatření, která lze očekávat, aby se zdržel“ textem „poskytovat se zdrží“.

2. Písmena c), d) a e) závisí na právní úpravě autorského práva, která dosud není známa.

4.3.2.11 ***Článek 16 – Právo na ukončení dlouhodobé smlouvy***

Doba se musí stanovit pouze na 6 měsíců.

Musí být výslovně uvedeno, že nevznikají žádné výdaje.

V Bruselu dne 27. dubna 2016

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

PŘÍLOHA

I. Následující odstavec stanoviska specializované sekce byl změněn na základě kompromisního pozměňovacího návrhu přijatého shromážděním, přestože více než jedna čtvrtina hlasů byla pro to, aby byl zachován v původní podobě (čl. 54 odst. 4 jednacího řádu):

a) **Odstavec 3.4.1**

„Nicméně podle známých a zveřejněných výsledků se pro danou volbu nevyslovila jasná většina: organizace spotřebitelů jsou jasně proti veškeré a jakékoliv formě uplatňování práva prodávajícího, zatímco ~~některé profesní organizace~~ většina profesních organizací a někteří akademičtí pracovníci ji podporují. Většina členských států pak zpochybnila potřebu nových právních předpisů v oblasti nákupu na dálku (které již zahrnuje prodej online) a zejména přiměřenost dvou směrnic vzhledem k potížím se ziskem přesných a jasně definovaných pokynů. Na první pohled by bylo možné z objektivní analýzy odpovědí získaných v rámci konzultace usoudit, že možnost 5 získala obecný souhlas příslušných subjektů a spotřebitelů (samozřejmě v závislosti na znění vzorových smluvních předpisů, jež má schválit odvětví, a míře používání a přijímání značky důvěry podniky v EU), zejména protože daným subjektům přináší nejmenší náklady.“

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 115

hlasů proti: 91

zdrželo se hlasování: 18

II. Následující kompromisní pozměňovací návrhy shromáždění zamítlo, přestože obdržely alespoň jednu čtvrtinu hlasů pro (čl. 54 odst. 4 jednacího řádu):

b) **Odstavec 4.2.1**

„Pokud jde o právní základ, ~~zástupci spotřebitelů a~~ většina členů EHSV včetně zástupců spotřebitelů se v souladu s předchozími stanovisky domnív~~ají~~á, že by jím měl být spíše čl. 169 odst. 2 SFEU, jelikož se hlavně jedná o definici práv spotřebitelů a jejich ochranu, ne výhradně o vytváření jednotného trhu. ~~Někteří členové EHSV, zejména z~~Zástupci profesí v EHSV více přikládající význam potřebě podnikatelů disponovat souborem jasných pravidel~~, přikládají význam aspektu realizace jednotného trhu~~ a souhlasí s Komisí.“

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 110

hlasů proti: 110

zdrželo se hlasování: 10

Článek 56 odst. 6 jednacího řádu EHSV stanoví, že nastane-li v průběhu hlasování rovnost hlasů „pro“ a „proti“, rozhodne hlas předsedajícího člena. V souladu s tímto ustanovením rozhodl předseda zamítnout návrh kompromisního pozměňovacího návrhu.

c) **Odstavec 4.2.2**

„Vzhledem k tomu, že byla zvolena směrnice, se většina členů EHSV včetně zástupců spotřebitelů domnívá, že by měla znamenat minimální harmonizaci podle vzoru platné směrnice o prodeji a zárukách (směrnice 1999/44/ES), protože zvolená možnost vede k větší fragmentaci, a menší právní jistotě a dvěma typům ochrany. Nyní zavedená zlepšení by měla být samozřejmě uplatněna i na prodej ve ‚fyzickém‘ světě. Zástupci profesí v EHSV však souhlasí s návrhem uplatnit maximální harmonizaci, a to z údajného důvodu jasnosti ohledně uplatňování práv na jednotném trhu.“

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 102

hlasů proti: 115

zdrželo se hlasování: 14

d) **Odstavec 4.2.5.3**

„Článek 3 – Úroveň harmonizace

Většina členů EHSV včetně zástupců spotřebitelů tvrdí, že úÚroveň harmonizace by měla být minimální s veškerými potřebnými dopady na režim. Zástupci profesí upřednostňují maximální harmonizaci.“

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 112

hlasů proti: 114

zdrželo se hlasování: 12

e) **Odstavec 4.2.5.4**

„Články 4 a 5 – Soulad se smlouvou

1. Je nutné začlenit kritérium ‚trvanlivosti‘ podmiňující dobu trvání záruky.

2. Většina členů EHSV včetně zástupců spotřebitelů tvrdí, že dDefinice požadavků na soulad musí být formulována negativně, aby byl spotřebitel výslovně zproštěn dokazování, že zboží není v souladu, a tuto povinnost měl prodávající. Zástupci profesí však doporučují, aby definice požadavků na soulad byla formulována obecně. Hlavním kritériem pro stanovení souladu by podle nich mělo být to, zda zboží odpovídá tomu, co bylo považováno za dohodnuté (např. pokud jde o druh, množství, kvalitu a další vlastnosti).

3. Znění výjimek z článku vede k obecnému vyloučení odpovědnosti prodávajícího, již nelze přenést na spotřebitele, aniž by bylo dotčeno právo na nápravu ~~(vztahující se na případ VW)~~.“

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 99

hlasů proti: 126

zdrželo se hlasování: 13

f) **Odstavec 4.2.5.7**

„Článek 9 – Prostředky nápravy v případě nesouladu

1. Zástupci spotřebitelů si všímají skutečnosti, že uUstanovení vylučuje jako první volbu možnost vrátit okamžitě zboží a získat zpět peníze, což by bylo v rozporu s právy spotřebitelů v několika členských státech (např. Řecku, Portugalsku, Irsku, Spojeném království, Dánsku, Litvě), která se mezi sebou výrazně liší. Zástupci profesí souhlasí – v souladu s maximální harmonizací –, že tato možnost nebyla stanovena.

2. Zástupci spotřebitelů se domnívají, že pPojetí ‚přiměřené lhůty' je subjektivní a dává prostor k různému provedení zásadní záležitosti, což je neslučitelné s povahou maximální harmonizace. Např. v Bulharsku, Francii, Portugalsku a Lucembursku je tato lhůta 30 dní, v Maďarsku, Rumunsku, Řecku a Estonsku pak 15 dní. Ustanovení musí stanovit lhůtu odpovídající maximální lhůtě uplatňované v některých zemích EU, tj. 15 dní. Zástupci profesí uvádějí, že pojetí ‚přiměřené lhůty' je objektivní právní formulací a že zároveň ponechává prostor pro použití v různých situacích.

3. Výraz ‚nemožná' v odst. 3 písm. a) je třeba nahradit výrazem ‚technicky nemožná'.

4. Zástupci spotřebitelů se sStejně tak domnívají, žeje pojetí ‚významné obtíže' je subjektivní a mělo by být zrušeno nebo nahrazeno formulací z rakouského zákona ‚co nejmenší obtíže' a doplněno o možnost dát spotřebiteli na přechodnou dobu okamžitě k dispozici náhradní, podobné zboží, dokud nebude provedena oprava. Zástupci profesí se odvolávají na skutečnost, že tato známá právní formulace ponechává prostor pro použití v různých situacích.

5. Komise ve svém návrhu nevzala v úvahu požadavek, který je již obsažený ve vnitrostátních právních předpisech některých zemí (Francie, Malta, Řecko, Rumunsko, Portugalsko a Slovinsko) a podle něhož musí výrobci během předpokládané doby životnosti zboží mít nebo prodejcům dodat přiměřenou zásobu náhradních dílů, což je záležitost související s plánovaným zastaráváním a záruční dobou nahrazeného dílu."

~~6. Komise by měla stanovit, že je prodejce povinen poskytnout spotřebiteli na přechodnou dobu náhradní zboží.~~"

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 100

hlasů proti: 135

zdrželo se hlasování: 2

g) **Odstavec 4.2.5.10**

„Článek 13 – Právo spotřebitele ukončit smlouvu

~~1. Zástupci profesí požadují, aby bylo přidáno ustanovení směrnice 1999/44/ES obsažené v čl. 3 odst. 6, v němž se stanoví, že při nevýznamném rozporu se smlouvou nemá spotřebitel právo odstoupit od smlouvy.~~

1. Povinnost spotřebitele platit v případě ukončení smlouvy za používání zboží nebo jeho poškození či ztráty je velmi sporná.

2. Soudní dvůr již totiž rozhodl, že v případě výkonu práva na výměnu nelze po spotřebiteli požadovat zaplacení náhrady za používání vadného výrobku (věc Quelle).

3. Není jasné, jak vysoká částka se má vyplatit v případě, že bylo současně zakoupeno více výrobků za jednu celkovou cenu bez rozlišení cen jednotlivých výrobků.

4. Zástupci profesí požadují, aby bylo přidáno ustanovení směrnice 1999/44/ES obsažené v čl. 3 odst. 6, v němž se stanoví, že při nevýznamném rozporu se smlouvou nemá spotřebitel právo odstoupit od smlouvy."

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 110

hlasů proti: 118

zdrželo se hlasování: 18

h) **Odstavec 4.2.5.10**

„Článek 13 – Právo spotřebitele ukončit smlouvu

1. Většina členů EHSV včetně zástupců spotřebitelů se domnívá, že p~~P~~ovinnost spotřebitele platit v případě ukončení smlouvy za používání zboží nebo jeho poškození či ztráty je velmi sporná. Zástupci profesí však toto ustanovení podporují.

2. Soudní dvůr již totiž rozhodl, že v případě výkonu práva na výměnu nelze po spotřebiteli požadovat zaplacení náhrady za používání vadného výrobku (věc Quelle).

3. Není jasné, jak vysoká částka se má vyplatit v případě, že bylo současně zakoupeno více výrobků za jednu celkovou cenu bez rozlišení cen jednotlivých výrobků.“

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 101

hlasů proti: 132

zdrželo se hlasování: 10

i) **Odstavce 1.3 a 1.4**

„1.3 Vzhledem k řešeným aspektům většina členů EHSV včetně zástupců spotřebitelů mimoto nesouhlasí s právním základem, jejž uvádí Komise, a naproti tomu navrhuje článek 169 SFEU. Z toho vyplývá, že přijatá opatření by v zásadě měla být založena na minimální harmonizaci podle odst. 2 písm. a) a odstavce 4 tohoto článku, což obecně přijímá evropský normotvůrce.

1.4 ~~Z toho vyplývá, že přijatá opatření by v zásadě měla být založena na minimální harmonizaci podle odst. 2 písm. a) a odstavce 4 tohoto článku, což obecně přijímá evropský normotvůrce.~~ Zástupci profesí však souhlasí s právním základem, jejž uvádí Komise, neboť otázky vnitřního trhu jsou považovány za dominantní a podniky tvrdí, že potřebují jediný soubor jasných pravidel, která mají dodržovat.“

Výsledek hlasování:

hlasů pro: 111

hlasů proti: 123

zdrželo se hlasování: 12